

Види юридичної ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Підготувала
Учень 10-А класу
Опанасюк Кирилл

▣ Юридична відповідальність - це специфічні правовідносини між державою і правопорушником, що характеризуються засудженням протиправного діяння і суб'єкта правопорушення, покладанням на останнього обов'язку зазнати несприятливих наслідків за скоєне правопорушення.

Підставами притягнення до юридичної відповідальності є:

1. наявність вини

2. наявність злочинних дій

3. наявність умов, передбачених законом

Види юридичної відповідальності

Кримінальна

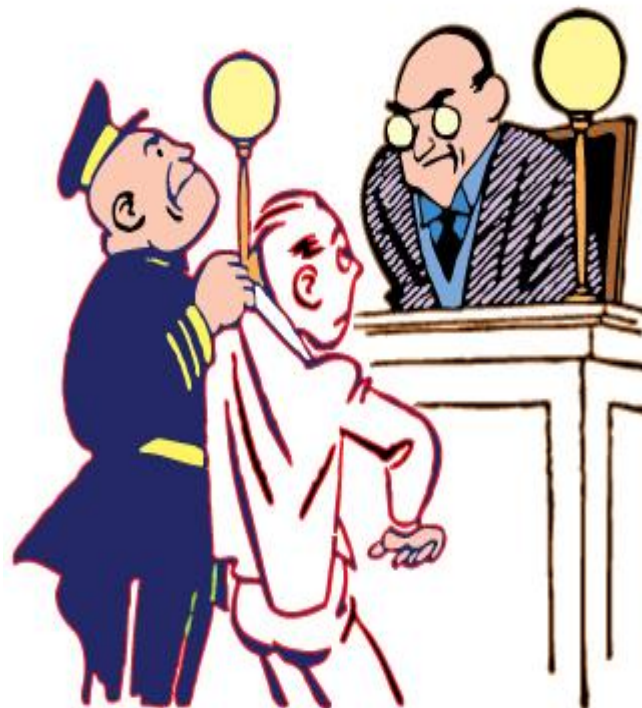
Адміністративна

Цивільно-правова

Дисциплінарна

Матеріальна

Конституційна

КРИМІНАЛЬНА (ЮРИДИЧНА ПІДСТАВА — КПК)

- настає за вчинення злочинів, вичерпний перелік яких міститься в КК кодексі, тобто встановлюється лише законом, настає з моменту офіційного обвинувачення, реалізується виключно в судовому порядку.
- Заходи кримінальної відповідальності — жорсткі заходи кримінального покарання, які впливають на особу винного (позбавлення волі, виправні роботи без позбавлення волі та ін.);
- застосовуються лише в судовому порядку.
- Правозастосовний акт — вирок.

АДМІНІСТРАТИВНА (ЮРИДИЧНА ПІДСТАВА — КПАП УКРАЇНИ)

- накладається за адміністративні правопорушення органами державного управління (органами так званої адміністративної юрисдикції) до осіб, що не підпорядковані їм по службі.
- Заходи адміністративної відповідальності — попередження, штраф, адміністративний арешт, позбавлення спеціальних прав (наприклад, прав водія) і т.ін.
- Правозастосовний акт — рішення

ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА (ЮРИДИЧНА ПІДСТАВА — ЦПК)

- настає з моменту правопорушення — невиконання договірної зобов'язання майнового характеру у встановлений строк або виконання неналежним чином, заподіяння позадоговірної шкоди (цивільно-правової проступку) або здоров'ю чи майну особи.
- Її особливість полягає у добровільному виконанні правопорушником відповідальності без застосування примусових заходів. Державний примус використовується у разі виникнення конфлікту між учасниками цивільних правовідносин.
- Питання про притягнення суб'єкта (фізичної або юридичної особи) до цивільно-правової відповідальності вирішується судом, арбітражним судом або адміністративними органами держави за заявою учасника правовідносини або потерплого.
- Заходи цивільно-правової відповідальності — відшкодування майнових втрат, скасування незаконних угод, штраф, пеня та інші міри, які полягають у примушуванні особи нести негативні майнові наслідки.
- Правозастосовний акт — постанова.

Дисциплінарна (юридична підстава — КЗпП України)

- накладається адміністрацією підприємств, установ, організацій (особою, що має розпорядчо-дисциплінарну владу над конкретним працівником) внаслідок вчинення дисциплінарних проступків:
 - 1) відповідно до правил внутрішнього трудового розпорядку;
 - 2) в порядку підпорядкованості;
 - 3) відповідно до дисциплінарних статутів і положень.
- Реалізується виключно в рамках службової підпорядкованості.
- Засоби дисциплінарної відповідальності: догана, пониження в посаді, звільнення.
- Правозастосовний акт — наказ.

МАТЕРІАЛЬНА (ЮРИДИЧНА ПІДСТАВА — КЗпП України)

- настає за вчинене майнове правопорушення, шкоду, заподіяну підприємству, установі, організації робітниками та службовцями при виконанні ними своїх трудових обов'язків.
- Притягає до відповідальності адміністрація підприємства.
- Захід матеріальної відповідальності — грошове стягнення.
- Правозастосовний акт — наказ.

КОНСТИТУЦІЙНА (ЮРИДИЧНА ПІДСТАВА — КОНСТИТУЦІЯ)

- настає за порушення норм Конституції України. Маючи високий ступінь нормативної концентрації та ціннісної орієнтації, норми Конституції є нормами прямої дії.
- Питання про притягнення суб'єкта (фізичної або юридичної особи) до конституційно-правової відповідальності вирішується судом

ЮРИДИЧНИМИ ПІДСТАВАМИ

ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ Є:

- міжнародний договір;
- міжнародний порядок;
- рішення міжнародних судів і арбітражів;
- резолюції міжнародних організацій (наприклад, статті 24 і 25 Статуту ООН устанавлюють юридичну відповідальність для всіх держав-членів ООН рішень Ради Безпеки ООН);
- односторонні міжнародно-правові зобов'язання держав, що встановлюють юридично обов'язкові правила поведінки тільки для держави, що взяла такі зобов'язання, (у формі нот, заяв, декларацій і т.д.).

Підстави звільнення особи від кримінальної відповідальності

- у зв'язку з дійовим каяттям - тобто особа, яка вперше вчинила злочин невеликої тяжкості, щиро покалася, активно сприяла розкриттю злочину і повністю відшкодувала завдані нею збитки або усунула заподіяну шкоду;

- у зв'язку з примиренням винного з потерпілим та відшкодуванням завданих особою, яка вперше вчинила злочин невеликої тяжкості, збитків або усуненням заподіяної шкоди;

- у зв'язку з передачею на поруки - особу, яка вперше вчинила злочин та щиро покаялася, може бути звільнено від кримінальної відповідальності з передачею її на поруки колективу підприємства, установи чи організації за їхнім клопотанням за умови, що вона протягом року з дня передачі її на поруки виправдає довіру колективу, не ухилятиметься від заходів виховного характеру та не порушуватиме громадського порядку;

- у зв'язку із закінченням строків давності - особа звільняється від кримінальної відповідальності, якщо з дня вчинення нею злочину і до набрання вироком законної сили минули відповідні встановлені кримінальним кодексом строки.

Підстави звільнення від адміністративної відповідальності:

- давність притягнення до адміністративної відповідальності;
- передача матеріалів справи на розгляд товариського суду, громадської організації чи трудового колективу;
- обмеження усним зауваженням при вчиненні незначного адміністративного правопорушення.

- Система законодавства передбачає обставини, які виключають юридичну відповідальність за нанесену шкоду і зовнішнє начебто протиправне діяння.
- Обставини звільнення від юридичної відповідальності передбачаються в трудовому, адміністративному, кримінальному та інших галузях законодавства.

- У цивільному праві існують випадки виключення відповідальності, звільнення від відповідальності і її обмеження. Виключає відповідальність за завдання шкоди необхідна оборона. Крайня необхідність цивільної відповідальності не виключає, але розсуд суду з урахуванням обставин може бути підставою повного або часткового звільнення від відповідальності. У цивільному праві у разі порушення обставин - збитки при завданні шкоди особі, майну громадянина, майну юридичної особи повинні відшкодовуватися у повному обсязі.
- У деяких випадках законом може бути встановлена обмежена відповідальність за зобов'язанням, наприклад відповідальність автора за авторським договором.

